

2. Симуляційне навчання у медицині – складова частина у процесі підготовки лікаря-спеціаліста / М. М. Корда, А. Г. Шульгай, С. Й. Запорожан, М. Ю. Крицак // Медична освіта. – 2016. – No 2. – С. 54–57.

ФОРМУВАННЯ ФАХОВИХ КОМПЕТЕНЦІЙ З ПЕДІАТРІЇ У СТУДЕНТІВ МЕДИКО-ПСИХОЛОГІЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

**Лукашук В.Д., Дмитришин Б.Я., Бовкун О.А., Єсіпова С.І.,
Дмитришин О.А.**

Національний медичний університет імені О.О. Богомольця, м. Київ

Вступ. Covid-19 вніс суттєві корективи у життя суспільства в цілому і освітній процес зокрема; змусив освоїти нові методи онлайн-навчання. Саме тому особливо актуальним стає впровадження компетентнісного підходу в дещо формалізовану медичну освіту, що вимагає використання нових форм навчання, удосконалення якості дистанційного викладання на різних платформах. Це стосується і підготовки лікарів-психологів, які в умовах хронічного стресу, зростання панічних страхів та депресивних настроїв в суспільстві повинні вміти надавати комплексну медико-психологічну допомогу. Метою роботи є використання методів дистанційного навчання для формування фахових компетентностей студентів медико-психологічного факультету впродовж вивчення дисциплін педіатричного циклу. Використано бібліографічний та інформаційно-аналітичний методи дослідження.

Основна частина. Відомо, що підготовка лікарів втілює складну, впорядковану, цілісну, динамічну систему, що функціонує відповідно до мети, завдань та принципів діяльності вищої школи, спрямовується на формування мотиваційно-ціннісних орієнтацій студентів, системи їхніх знань, умінь та навичок, розвиток творчого підходу до організації майбутньої професійної діяльності і підпорядковується меті формування в майбутніх фахівців готовності до здійснення такої діяльності [2].

У вищій медичній освіті використовуються наступні методи навчання: – за джерелами знань: словесні (пояснення, лекція, бесіда, дискусія); наочні (демонстрація); практичні (практична робота), на яких робиться особливий акцент при вивченні дисципліни; – за логікою навчального процесу: аналітичний (визначення загального стану хворого та

основних ознак хвороби), синтетичний (з'ясування взаємозв'язку основних ознак захворювань, визначення найоптимальніших заходів по забезпеченню ефективного догляду за хворим), їх поєднання – аналітико-синтетичний, а також індуктивний метод, дедуктивний, їх поєднання; – за рівнем самостійної розумової діяльності: проблемний, частково-пошуковий, дослідницький [3, 4].

Професійна компетентність майбутнього лікаря визначається як сформованість діагностичної, клінічної та профілактичної компетентностей, що базується на наступних ключових професійних, комунікативних, дослідницьких та наукових навичках [1].

Викладачі кафедри педіатрії № 5 в умовах дистанційного навчання використовують наступні методи навчання: проблемно-дослідницький метод, метод індивідуальних навчально-дослідних та практичних завдань, метод проведення наукових конференцій із застосуванням інтерактивних, міждисциплінарних та інформаційно-комп'ютерних технологій.

На жаль, в умовах пандемії дещо обмежений спектр набування студентами комунікативних та практичних професійних навичок, тому на перший план виходить теоретична підготовка, дослідницькі та наукові аспекти діяльності студента, а також вміння ефективно організувати та оцінити самостійну роботу студента. З цією метою викладачі кафедри педіатрії №5 в своїй роботі використовують Viber, Skype, WhatsApp. Студенті й викладачі освоюють платформу Neuron, зокрема, для поточного і проміжного контролю, дистанційного складання підсумкового модульного контролю, доступу до он-лайн бібліотек. Відео-конференції викладачі проводять за допомогою ZOOM

Після занять, які проводяться на різних освітніх платформах, студенти отримують домашні завдання, які надсилають для перевірки на електронну пошту викладача. Викладач їх перевіряє, оцінює і коментує.

Складність вибору форм навчання полягає у тому, що на кафедрі проходять дисципліни педіатричного циклу студенти майже всіх курсів – від 2 до 6 включно з стрічковою та цикловою системою організації навчального процесу. Різні дисципліни вимагають диференційованого підходу до форм взаємодії у системі «студент-викладач».

Так, зі студентами, які навчаються за стрічковою системою протягом року і забезпечені методичним матеріалом з перших занять, легше працювати теоретично на будь-якій платформі, проте складнощі виникають під час перевірки самостійно відпрацьованих практичних нави-

чок. Особливо це стосується таких дисциплін як пропедевтика педіатрії, догляд за дітьми, сестринська практика. З метою оптимізації організації проведення занять створено вайбер-групи. Для контролю виконання практичних маніпуляцій ми використовуємо Viber, Skype, дистанційну освітню платформу Neuron (neuron.nmuofficial.com). Для здійснення контролю засвоєння практичних вмінь викладачі використовують додаток Zoom.

Студенти 4-6 курсів проходять педіатрію циклами по 3-4 тижні, тому викладачі мають змогу проводити лекції, відеоконференції з клінічним розбором хворих за допомогою Zoom-платформи. Для старшокурсників, зокрема студентів 6 курсів, важливо навчитися логічно мислити, виділяти основні синдроми в клінічній картині, проводити їх диференціацію, вибирати правильну тактику ведення пацієнта, тому ми надаємо перевагу індивідуальному спілкуванню з кожним студентом.

Висновки. Наш досвід показав, що найбільш ефективним під час дистанційного навчання є використання освітньої платформи Neuron для самостійної підготовки до занять; Zoom-платформи для проведення онлайн лекцій, конференцій, клінічних розборів, консультацій; Viber, Skype – для індивідуального спілкування, демонстрації та контролю практичних навичок. Перспектива подальших досліджень полягає у виділенні найбільш ефективних методів формування фахових компетентностей медичних психологів.

Література

1. Філоненко М.М. Дослідження взаємозв'язку ефективності професійної підготовки майбутнього лікаря та сформованості його особистісних структур /М.М. Філоненко// Технології розвитку інтелекту: відкритий електронний журнал лабораторії «Нові інформаційні технології навчання» Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України. – 2015. – Т. 1. – С. 118.
2. Філоненко М. М. Психологія особистісного становлення майбутнього лікаря / М. М. Філоненко. – К.: Центр учбової літератури. – 2015. – С. 182-204.
3. Khaskhachykh, D. A. (2018). Використання інтернет-сервісу socrative для дистанційного навчання студентів. Медична освіта, (1), 135-139. <https://doi.org/10.11603/me.2414-5998.2019.1.9445>
4. Kolesnik, Y. M., Avramenko, M. O., Morhuntsova, S. A., & Ryzhov, O. A. (2018). Досвід впровадження онлайн-технологій у систему підготовки фа-

СУЧАСНІ ЗАСОБИ АКТИВУВАННЯ ПРОЦЕСУ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ПРОВІЗОРІВ-ІНТЕРНІВ НА ПЛАТФОРМІ OPEN EDX

**О. В. Мазулін, О. А. Бігдан, Г. П. Смойловська, Г. Г. Берест,
О. К. Єренко**

Запорізький державний медичний університет

Вступ. Інформаційні технології відносно недавно увійшли в наше життя, поступово займаючи все нові і нові ніші. Дистанційно на наш час можливо здобути різноманітні знання, починаючи з коротко термінових курсів та закінчуючи отриманням вищої освіти. Велика увага приділяється спеціалізованим сервісам пошуку інформації та FTP – серверам в Internet. Сучасні Web-технології дозволяють не тільки опублікувати текст, зображення, аудіо- і відеодані, але осіб, що навчаються, тим що недоступно для друкованих видань – можливістю інтерактивної взаємодії з користувачем. Стало можливим обмінюватися великими об’ємами учбових матеріалів та методичних розробок. На наш час відома система “Top Clas” користується заслуженою повагою в багатьох університетах США, Англії, Австралії та інших країн світу. Крім платформи Macintosh вона підтримує Unix, Netware, Windows NT та інтегрована з багатьма продуктами від сторонніх виробників [1-5, 7]. При цьому така форма навчання має деякі недоліки та далеко не всіх влаштовує. У сучасній вищій школі викладають тільки основи тієї чи іншої дисципліни, які застосовувати на практиці інколи дуже складно, що пов’язано з різноманіттям професійних завдань, які приходиться виконувати фармацевтичним фахівцям. Дистанційні освітні технології у формі on-line курсів стали звичним робочим інструментом навчання провізора [6]. Безперервна фармацевтична освіта є обов’язковим елементом для фахівців фармацевтичній галузі. Останнім часом відбуваються суттєві зміни у медичній освіті у цілому та розробляються нові підходи до післядипломного навчання. Згідно постанови КМУ № 302 від 8.03.2018 р. «Положення про систему безперервного професійного розвитку фахівців у сфері охорони здоров’я» фахівці повинні підвищувати свій професійний рівень постійно, в тому числі із